

Schoolplan Taalklas

augustus 2020

Inhoudsopgave

1. Doelgroep en achtergrond Taalklas	3
2. Het onderwijs in de taalklas(sen)	4
2.1 Didactisch handelen en klassenmanagement.	4
2.2 Aanbod Nederlands	4
Nederlandse Taal	4
Aanvankelijk en technisch lezen	4
Spelling	5
Begrijpend lezen	5
Zelfstandig werk	5
2.3 Aanbod Schrijven	6
2.4 Aanbod rekenen	6
2.5 Sociaal- emotionele ontwikkeling en burgerschap	6
2.6 Creatieve vakken	7
2.7 Huiswerk	7
2.8 Toetsing	7
2.9 Leerlingvolgsysteem van de Taalklas	7
2.10 Uitstroom en verwijzing	9
3. Inbedding en organisatie Taalklas binnen CSG De Waard en het SWV	10
3.1 Rol CSG De Waard & Samenwerkingsverband PO	10
3.2 Teamleden en organisatie	10
3.3 Intake en inschrijving	10
3.4 Duur van de opvang	11
3.5 Uitstroom en nazorg	11
3.6 Klachtenprocedure	12
4. Samenwerking	13
4.1 Ouders	13
4.2 Scholen	13
4.3 Schoolmaatschappelijk Werk	13
4.4 Schoolarts	13
4.5 Overige externe (zorg)partners	13
Bijlagen	14
Bijlage 1 Intake toetsing & Niveaubepaling	15
Mondeling Nederlands	15
Lezen	15
Rekenen	15
Bijlage 2 - Oudergesprekken	15
Bijlage 3 - Toetsen taalklas	16

1. Doelgroep en achtergrond Taalklas

Al geruime tijd komen er steeds meer kinderen met een niet-Nederlandstalige achtergrond naar ons land toe. Ook in de Hoeksche Waard worden er steeds meer anderstalige leerlingen, kinderen van statushouders, gehuisvest. Voor de kinderen van deze gezinnen is het uiteraard van het grootste belang dat ze goed onderwijs ontvangen. Of zij teruggaan naar eigen land, of in Nederland blijven wonen: in alle gevallen hebben kinderen baat bij goed onderwijs.

Namens de schoolbesturen voor primair onderwijs in de Hoeksche Waard verzorgt CSG De Waard het onderwijs aan niet-Nederlandstalige kinderen. De doelgroep bestaat uit niet-Nederlandstalige kinderen die woonachtig zijn in de Hoeksche Waard, waaronder kinderen van statushouders en kinderen van arbeidsmigranten (bijv. uit de oost-europese lidstaten).

Deze leerlingen moeten, als zij weinig of geen onderwijs in het Nederlands gevolgd hebben, worden aangemeld bij de coördinator van de Taalklas. Zij komen via gezinshereniging, vanuit een AZC, of door immigratie, in de Hoeksche Waard te wonen. Via vluchtelingenwerk of vanuit een andere basisschool wordt het eerste contact gelegd.

Het doel van de Taalklas is dat de niet-Nederlandstalige leerlingen met de leeftijd van 6 tot 13 jaar na deelname ongehinderd kunnen deelnemen aan het reguliere onderwijs.

Daarom is het onderwijs in de Taalklas er op gericht om de taalvaardigheid van de leerlingen zo snel mogelijk te vergroten. Spreken, begrijpen en schrijven de kinderen voldoende Nederlands dan kunnen zij doorstromen naar een groep en school op een reguliere basisschool in hun woonplaats.

De Taalklas biedt, afhankelijk van de bekostiging, een basisarrangement van maximaal anderhalf jaar tot twee jaar. De doelgroep is heel gedifferentieerd, de beginsituatie en leermogelijkheden verschillen sterk per leerling. Daarom bieden de leerkrachten zoveel mogelijk maatwerk en is niet van te voren te bepalen binnen hoeveel maanden een leerling door kan stromen. Het aantal weken Taalklas is niet maatgevend; het te behalen doel, de goede doorstroom naar een reguliere basisschoolgroep, is bepalend.

Vanuit hun normen en waarden zijn teamleden voorbeelden voor de leerlingen. Als school willen we allereerst een warme en veilige omgeving bieden. De routines en regels binnen de school zijn belangrijk voor de leerlingen.

Het team van de Taalklas streeft ernaar om de leerlingen zo zelfstandig mogelijk te laten functioneren.

Vanuit ieders eigen startpunt bouwen de leerlingen zelfvertrouwen, succeservaringen en kennis op.

Leerkrachten ondersteunen hen zo in autonomie, competentie en relatie. Daarbij hoort ook ieders begrip en respect voor elkaars afkomst.

2. Het onderwijs in de taalklas(sen)

2.1 Didactisch handelen en klassenmanagement.

Het scheppen van een stimulerende leeromgeving om schoolse taalvaardigheden te leren is een voorwaarde om efficiënt te kunnen leren.

Instructie is het uitgangspunt van elke les. Hierbij is interactie en samenwerken een belangrijk onderdeel.

Een overzichtelijk klassenmanagement is voorwaarde voor leerkracht en leerling om de dag zo productief mogelijk te laten verlopen en om gedifferentieerd te kunnen werken. Door verschil in leeftijd, eerder genoten onderwijs, leermogelijkheden en wel of geen verwantschap aan het Nederlands is de verwerking zoveel mogelijk op maat. Via het planbord (dagritmekaarten en pictogrammen) weten de leerlingen wat er van hen verwacht wordt op een dag.

De eerste weken kunnen leerlingen afwachtend of overduidelijk fysiek aanwezig zijn. Dit vraagt van de leerkracht een activerende of remmende houding. Beide type leerlingen moeten leren hoe ze betrokken moeten zijn bij de les, wanneer zij initiatieven moeten nemen en hoe ver hun verantwoordelijkheid (autonomie) reikt voor hun leerproces.

2.2 Aanbod Nederlands

Nederlandse Taal

Nederlands leren is de centrale factor binnen ons onderwijs. Het programma 'Wereld vol Woorden' is het uitgangspunt. De leerkrachten bieden de woorden zoveel mogelijk in een betekenisvolle context aan. Nieuwe woorden leggen zij aan de leerlingen in herkenbare situaties uit, waarna de leerlingen deze verwerken. De methode daagt de leerlingen uit om de taal snel te gaan begrijpen en te gebruiken. De aanpak is als volgt:

1. Wereld vol Woorden: 4 blokken: A1, A2, B1, B2, 4x 8 weken (Weken 9 en 10 zijn toetsweken). De cursus Mondeling Nederlands vormt de basis van het programma voor de Taalklassen. De leerlingen nemen deel in instructiegroepen van maximaal 8 tot 10 leerlingen, zodat de interactie met elke leerling optimaal is. Een les woordenschatuitbreiding duurt ongeveer 60 minuten. Daarvan werken de leerlingen ongeveer 25 minuten zelfstandig met het programma 'Horen, Zien en Schrijven', aansluitend bij het niveau van het betreffende blok.
2. In vier blokken van tien weken werken leerlingen systematisch aan passieve en actieve taal.
3. Na blok A1 toetst de leerkracht de passieve woordenschat. Na blok A2, B1 en B2 toetst de leerkracht de passieve en actieve woordenschat.
4. Indien een leerling het blok onvoldoende afrondt volgt hij nog een keer dit blok. Als hij één onderdeel onvoldoende maakt dan volgt een aangepast programma.

Cursus 5: wanneer een kind blok B2 van 'Wereld vol Woorden' goed heeft afgerond wordt er naar de totale ontwikkeling gekeken of het kind in aanmerking komt om uit te stromen naar een reguliere basisschool. Kinderen die bij de vakgebieden; technisch lezen, spelling, begrijpend lezen en rekenen verhoudingsgewijs veel leerstof moeten inhalen, komen in aanmerking om een periode langer in de Taalklas te blijven. Per individueel kind wordt besproken welke onderwijsbehoefte en leerstof in deze periode wordt aangeboden aansluitend in de naaste ontwikkelingszone.

Aanvankelijk en technisch lezen

Nederlands leren bestaat voor een belangrijk deel uit het leren lezen van de nederlandse taal. Hoe wordt dit aangepakt in de Taalklas?

1. Veilig Leren Lezen. KIM-versie (VLL): Na de intake deelt de groepsleerkracht de leerling in de juiste kern van Veilig Leren Lezen (VLL) in. Vanaf de desbetreffende kern volgen de leerlingen het leesprogramma van VLL van groep 3, inclusief de digitale opdrachten.
2. Technisch Lezen start Taalklas: de nadruk ligt op het lezen in plaats van het maken van opdrachten in het werkschrift. Het doel van deze werkwijze is dat de leerlingen sneller het technisch lezen onder

de knie krijgen en grotere stappen maken in AVI niveaus. De instructie van VLL verloopt via de leerkrachtassistent van Veilig leren lezen op het digibord. Daarna lezen de leerlingen onder begeleiding van de leerkracht of onderwijsassistent voor-koor-door in Veilig en Vlot, Veilig Gespeld en het leesboek. In het werkschrift maken de leerlingen de lessen die aansluiten bij het niveau van de instructie en het niveau van hun woordenschat. Hierbij maken ze gebruik van een hulpblad met daarop afbeeldingen en woorden die in het werkschrift aan bod komen.

3. In de groep flitsen de leerlingen dagelijks de aangeboden letters en woorden onder begeleiding. Dit gebeurt aan de hand van digibordsoftware om de uitspraak van de Nederlandse klanken te leren.
4. Na afronding van een kern wordt iedere leerling individueel getoetst. Op die manier houden we de vorderingen in de gaten en bepaalt de leerkracht of hij door kan naar de volgende kern.
5. Leerlingen doorlopen indien mogelijk de methode versneld. Zij luisteren en lezen dan meerdere leeskaarten per dag. Versnellen is zeker bij de leerlingen vanaf 7/8 jaar nodig om er voor te zorgen dat het niveau van de groep waarin de leerling uitstroomt behaald wordt.
6. Leesmethode Estafette: Als een jonge leerling van 6 of 7 jaar VLL kern 11 heeft afgerond of AVI eind groep 3 beheerst leest, start hij met de voortgezet technisch lezen methode 'Estafette'. Als een leerling van acht jaar en ouder kern 7 van VLL heeft afgerond en instructie eind groep 3 of hoger leest, start hij met 'Estafette' en Staal Spelling. Het AVI niveau bepaalt het instructieniveau van het kind. Bij de verwerking maken de leerlingen alleen de opdrachten die ze zelfstandig kunnen maken.
7. Net als bij VLL ligt bij de leeslessen uit Estafette de nadruk op het onder begeleiding, voor-koor-door lezen en het lezen op tijd om het leesproces te versnellen.
8. Twee keer per week lezen de leerlingen van de taalklassen een kwartier op niveau onder begeleiding van een tutor in een leesboek.
9. De leerlingen krijgen wekelijks, afhankelijk van hun niveau, een leesblad of leesboek mee naar huis om te oefenen.
10. Pravoo: dagelijks lezen de leerlingen vanaf AVI eind groep 3 beheerst een oefenkaart van hun AVI en DMT niveau om op die manier sneller naar het volgende AVI en DMT niveau te gaan.

Spelling

De methode VLL wordt gebruikt om de kinderen woorden op de juiste manier te leren schrijven. De kinderen van 7 jaar en ouder schrijven de woorden in hun werkschrift. De kinderen van 6 jaar mogen kruisjes zetten bij de juiste klanken. Bij hen wordt de methode gevolgd.

Afhankelijk van hun niveau maken de leerlingen om de dag een letter- en/of woorddictee uit de methode Veilig leren lezen zodat zij woorden correct leren schrijven.

Na het goed afronden van Veilig leren lezen gaan de leerlingen werken in de spellingmethode 'Staal'. De nadruk van de leerstof ligt in het aanleren van de categorieën en het op de juiste manier schrijven van de aangeboden woorden. Het dictee speelt hierbij een belangrijke rol. De kinderen kijken zelf het dictee na zoals de methode voorschrijft.

Na het afnemen van de toets wordt besproken of de herhalingsweek kan worden overgeslagen en of er aanpassingen in de leerstof dienen te worden gemaakt. Dit kan gaan om versnellen of herhalen.

Begrijpend lezen

Wanneer een leerling AVI 'instructie midden groep 4' leest en cursus 2 van Wereld vol Woorden goed heeft afgerond start hij met begrijpend lezen. Hierbij gebruiken we onder andere de 'Stenvert Leesmaatjes' 3A, 3B, 4A en 4B.

Daarnaast wordt de methode "Nieuwsbegrip" gebruikt. De kinderen starten met niveau AA-Alpha.

Afhankelijk van het AVI niveau en de woordenschat van het kind wordt het niveau aangepast.

Zelfstandig werk

Horen, Zien en Schrijven (HZS): Dit zelfstandig werk pakket bestaat uit luister, lees- en schrijfopdrachten. Het HZS-pakket wordt aangeboden tijdens de bijbehorende module van Mondeling Nederlands. Wanneer de leerkracht instructie geeft aan een andere cursusgroep werken de kinderen zelfstandig volgens een vaste structuur aan de opdrachten. Afhankelijk van wat de leerling aan kan (kan hij/zij bijvoorbeeld schrijven) biedt de leerkracht een makkelijker of moeilijker pakket aan. De leerkracht stelt de HZS-pakketten samen uit de kopieermappen. De kinderen hebben een formulier waarop ze

aangeven welke boekjes ze goed hebben afgerond.

Veilig Leren Lezen: wanneer de leerkracht instructie geeft aan een andere niveaugroep werken de kinderen zelfstandig volgens een vaste structuur aan de opdrachten van de aangeboden leerstof. Ze maken de opdrachten in hun werkschrift. Ze lezen (voor-koor)-door in hun leesboek en schrijven de nieuw aangeleerde woorden in hun spellingschrift.

Estafette: wanneer de leerkracht instructie geeft aan een andere niveaugroep werken de kinderen zelfstandig volgens een vaste structuur aan de opdrachten van de aangeboden leerstof. Ze maken de opdrachten in hun werkschrift. Ze lezen (voor-koor)-door in hun leesboek, Veilig en Vlot en in hun Pravoo-leesboek.

Staal Spelling: wanneer de leerkracht instructie geeft aan een andere niveaugroep werken de kinderen zelfstandig volgens een vaste structuur aan de opdrachten van de aangeboden leerstof. Ze maken de opdrachten in hun werkschrift. Ze maken de digitale opdrachten op het chromebook.

2.3 Aanbod Schrijven

Voor het vakgebied schrijven gebruiken we de methode 'Schrijven leer je zo'. De leerkracht bepaalt het instroomniveau aan de hand van de achtergrond van de leerlingen en het reeds gevolgde schrijfonderwijs: Arabisch schrift leidt tot een ander instapniveau dan West-Europees schrift. De leerlingen leren de letter schrijven die aan de beurt is bij Veilig Leren Lezen.

2.4 Aanbod rekenen

De taalklas gebruikt Wereld in Getallen (WIG) als basis-rekenmethode. Bij de keuze voor WIG 5 is gekozen voor de papieren versie omdat de kinderen op hun eigen niveau werken. We kunnen dan meteen instructie geven bij de opgaven die kinderen moeilijk vinden.

De aanpak van rekenen is als volgt:

1. Elke leerling start na niveaubepaling op het juiste niveau. Zij krijgen individuele instructie of in kleine geclusterde instructiegroepen. Elk blok wordt afgesloten met een toets.
2. Wanneer op de WIG-toets voldoende wordt gescoord, neemt de leerkracht een hogere toets af. Hierbij geldt de norm 80% goed. Eventueel slaan leerlingen WIG-toetsen over om sneller tot het juiste niveau te komen.
3. De leerkrachten bieden de projecttaken individueel of in een kleine instructiegroep aan. De nadruk ligt op het uitbreiden van de rekenwoordenschat. In de lessen zijn de kinderen zo actief mogelijk aan het werk met concrete materialen. In de methodegebonden toetsen worden deze onderdelen getoetst.
4. Automatiseren: Vier keer per week wordt er aandacht besteed aan automatiseren en het aanleren van de tafels.

Werkwijze Rekenen:

Het doel is om de kinderen zoveel mogelijk op het niveau te krijgen waarin ze uitstromen.

- Kinderen die leerstof moeten inhalen maken alleen de lessen en niet de taken.
- Streven is 1 les per dag. Als er nog weinig tijd over is dan maken de kinderen opdrachten uit de taken. Wordt een les snel gemaakt dan wordt aan een nieuwe les begonnen.
- Als de toets goed wordt gemaakt wordt het onderdeel na de toets overgeslagen.
- Onderdelen uit de toets die onvoldoende worden gemaakt worden extra oefenen met opdrachten uit na de toets.

2.5 Sociaal- emotionele ontwikkeling en burgerschap

Sociaal-emotionele vorming en het aanleren van aspecten van burgerschap is op een natuurlijke manier in de dagelijks aanpak verweven. Leerlingen hebben vaak heel wat meegemaakt. Sommigen hebben familie en vrienden achtergelaten. We proberen de leerlingen te kennen in wat ze hebben meegemaakt en welke culturele en godsdienstige achtergrond zij hebben. Naast de natuurlijke aanpak, maken we ook gebruik van de methode "Wereldreizigers". Een SEO methode speciaal ontwikkeld voor vluchtelingkinderen en/of voor kinderen afkomstig uit andere landen. Tijdens de lessen wordt er

gesproken, gespeeld, geschreven, getekend over de overeenkomsten en verschillen tussen het land van herkomst en Nederland om op die manier herkenning op te roepen en begrip te kweken. Om de leerlingen veiligheid en vertrouwen te bieden, mogen zij in het begin nog wel in hun eigen taal spreken. Leerlingen die al langer op school zijn kunnen hen dan in die taal helpen. Zo helpen zij elkaar om aan te sluiten in de nieuwe, spannende situatie binnen de nederlandse Taalklas. Daarnaast mogen de kinderen ook tijdens het buitenspelen in hun eigen taal spreken.

2.6 Creatieve vakken

Binnen de Taalklas besteden we uiteraard ook aandacht aan de creatieve vakken, zoals tekenen en handvaardigheid. We gebruiken hierbij onder ander de digitale methode 'Laat maar zien'. Ook wordt er elke dag gezongen en hebben de leerlingen 1 keer per 2 weken muziekles van een muziekdocent.

2.7 Huiswerk

1. Wereld vol Woorden: wekelijks krijgen de leerlingen de aangeboden plaatjes en woorden mee naar huis. Zij knippen de woorden uit en plakken ze bij het juiste plaatje. Een andere optie is dat ze de woorden onder het plaatje schrijven. Op die manier oefenen ze de woorden nogmaals.
2. Technisch lezen: afhankelijk van het niveau krijgt de leerling een leesblad of leesboek van zijn/haar niveau mee naar huis om thuis het lezen te oefenen.
3. Woordenschat: wanneer een leerling van acht jaar en ouder cursus 1 heeft afgerond, krijgt het 'Stenvert woordenschat' mee naar huis. In het werkschrift staan schriftelijke opdrachten die alles te maken hebben met woorden uit de directe omgeving van het kind.
4. Hoofdrekenen: afhankelijk van het niveau van de leerling krijgt hij wekelijks een tafelkaart om de betreffende tafel te leren. Deze tafel wordt op school mondeling en schriftelijk overhoord.
5. Rekenen: afhankelijk van het niveau van de leerling krijgt een leerling huiswerk mee om leerstof extra te oefenen of om leerstof in te halen.

2.8 Toetsing

De volgende toetsen worden, afhankelijk van het niveau van het kind, afgenomen:

Methode gebonden toetsen:

1. Wereld vol Woorden
2. Veilig leren lezen
3. Wereld in getallen
4. Staal spelling
5. Staal taal

Niet methode gebonden toetsen worden volgens de individuele leerlijn van het kind afgenomen:

1. Cito Rekenen
2. DLE Hoofdrekenen
3. Cito Spelling
4. Cito Begrijpend lezen
5. AVI
6. DMT

2.9 Leerlingvolgsysteem van de Taalklas

Nadat aan de hand van de intake toetsing en observaties het niveau van een leerling is bepaald, worden de kinderen in de betreffende niveaugroep ingedeeld.

We gebruiken hiervoor het LVS DrieDeeplus, een speciaal voor NT2 leerlingen ontwikkeld leerlingvolgsysteem. In dit nieuwe systeem wordt elke leerling aan de hand van individuele gegevens en observaties in zijn leerlijn geplaatst.

In het Driedeplus staan de doelen die na een periode moeten worden gehaald. Indien mogelijk neemt de leerkracht de leerlingen op in de dagplanning, zodat duidelijk is binnen welke subgroepen de leerling instructie krijgt.

De indeling van de instructiegroepen geldt tenminste voor de vakgebieden Mondeling Nederlands (Wereld vol Woorden), Rekenen (WIG) Lezen (Veilig Leren Lezen, Estafette, Station-Zuid) Spelling (VLL, Staal Spelling) Taal(Staal Taal) en indien van toepassing, Begrijpend lezen (Nieuwsbegrip, Stenvert).

De groei en ontwikkeling kunnen op leerling-groep-schoolniveau worden gevolgd.

Fase:

Een kind zit in de fase die bij een blok uit 'Wereld vol Woorden' hoort. Doet een kind blok A1 dan nemen we de toetsen van fase 1 af behorende bij de leerlijnen.

Doet een kind 2 keer hetzelfde blok omdat het de toets niet gehaald heeft dan maakt het kind ook 2 keer de toetsen van deze fase. Het niveau van de toetsen hoort bij het niveau van beheersing van het Nederlands. We kunnen dan zien of er groei is op de vakken.

Blok A1 = fase 1

Blok A2 = fase 2

Blok B1 = fase 3

Blok B2 = fase 4

De volgende toetsen gaan we volgens de leerlijn van het kind afnemen:

1. Mondeling Nederlands
2. Cito Rekenen
3. DLE Hoofdrekenen
4. Cito Spelling
5. Cito Begrijpend lezen
6. AVI
7. DMT

De volgende toetsen voeren we in bij resultaten in Driedeplus:

1. Mondeling Nederlands
2. Cito Rekenen
3. Cito Spelling
4. Cito Begrijpend lezen
5. AVI
6. DMT

Dossier:

Als een kind hoger of lager scoort volgens de leerlijn dan schrijven we dit resultaat in het dossier onder hoofdstuk toetsresultaten +maand-jaar toetsweek.

We schrijven er bij of het kind hoger of lager dan de leerlijn scoort.

De resultaten van DLE Hoofdrekenen voeren we in bij het dossier in Driedeplus vak rekenen.

Sociaal-emotionele ontwikkeling:

Na iedere toetsweek schrijven we een kort verslag over de sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind in het dossier- sociaal-emotionele ontwikkeling.

Handelingsplan:

Wanneer een kind 2 keer een kern overdoet van VLL maken we een handelingsplan in Driedeplus.

Bij gedragsproblemen die na de eerste periode niet zichtbaar verbeteren maken we een handelingsplan in Driedeepus.

Doortoetsen:

Als een kind in aanmerking komt om uit te stromen naar een reguliere basisschool toetsen we door bij goede resultaten: I en II niveau. De ontvangende school heeft dan een goed startpunt om verder te werken.

2.10 Uitstroom en verwijzing

Naar de ontvangende school wordt het volgende gecommuniceerd:

Overdracht kind: Vanuit LVS Driedeepus op het gebied:

1. didactisch
2. sociaal-emotioneel
3. tips voor in de klas
4. uitstroom rapportage

Algemeen informatie:

1. Het is onmogelijk om in zo'n korte tijd op hetzelfde taalniveau te zitten als Nederlandstalige leeftijdsgenoten.
2. Het duurt 5 tot 7 jaar om op leeftijdsniveau te komen.
3. De eerste 4 jaar dat de leerling onderwijs volgt in Nederland hoeft een cito-toets niet mee te tellen voor het schoolresultaat.
4. Extra bekostiging voor tweedejaars nieuwkomers is 4x per jaar aan te vragen via DUO.

Tips voor in de klas

1. woordenschat expliciet aanbieden
2. visueel maken: lettermuur, woordmuur -> afbeeldingen
3. taalmaatje
4. pre-teaching
5. woordenboek
6. Google Translate
7. Google Afbeeldingen
8. zelfstandig werken materiaal: Varia, Loco, Logico
9. Nieuwsbegrip Alpha

3. Inbedding en organisatie Taalklas binnen CSG De Waard en het SWV

3.1 Rol CSG De Waard & Samenwerkingsverband PO

Het SMW 28.04 stelt zich ten doel passend onderwijs te bieden aan de hele leerlingenpopulatie. "Geen kind het eiland af".

We gaan er vanuit dat de meeste nieuwkomers voldoende profiteren van het basisaanbod. Er zitten echter ook leerlingen bij die extra ondersteuning nodig hebben. Het ondersteuningsplan van De Hoeksteen is ook op De Taalklas van toepassing en de daarin beschreven aanpak om aan de onderwijsbehoefte van deze leerlingen te voldoen, wordt, passend bij de leerlingpopulatie, ook voor Taalklasleerlingen toegepast.

CSG De Waard of het Samenwerkingsverband hebben, indien nodig, een rol in het

- Het registreren van de nieuwkomers en toeleiden naar de Taalklas
- Het ondersteunen bij uitstroom (regulier, VO, of SBO)
- Het ondersteunen van de leerkrachten in de reguliere basisscholen als zij leerlingen ontvangen na de taalklas.
- Het bepalen van het starten van een nieuwe taalklas bij een maximum van 16 leerlingen
- Bekostigingsvraagstukken vanuit de gemeente of de landelijke overheid

3.2 Teamleden en organisatie

De leerkrachten zijn de sleutel tot de maximale ontwikkeling van de leerlingen. Zij hebben daarvoor ondersteuning nodig in hun persoonlijke ontwikkeling behorend bij de doelgroep. (NT2 cursus/opleiding, literatuur, coaching).

De leerkrachten streven naar een professionele, open en vernieuwende houding. Ze kunnen structuur en veiligheid bieden. Dat betekent doelgericht en planmatig werken. Gezond verstand is hierbij een belangrijke raadgever. De leerlingen worden op een positieve manier benaderd. Door positieve taal, complimenten, en humor. Fouten maken mag want 'proberen is leren'. Succeservaringen zijn belangrijk voor elk kind. Bij planmatig werken horen ook duidelijke regels en afspraken (zie ook bijlage 3). Het integraal personeelsbeleid van CSG De Waard, toegespitst op CBS De Hoeksteen, is ook voor de teamleden van de Taalklas van toepassing.

Naast de leerkrachten zijn ook de directie en intern begeleiders van De Hoeksteen bij de Taalklas betrokken. De directie heeft de eindverantwoordelijkheid en houdt de contacten met externe partners. De intern begeleider van groep 1-3 doet de inschrijvingen van nieuwe leerlingen en denkt, indien nodig, mee met de leerkrachten van de Taalklas op het gebied van leerlingondersteuning.

Gezamenlijk overleggen de bovengenoemde personen over beleidslijnen en nieuwe ontwikkelingen.

3.3 Intake en inschrijving

Het is de afspraak dat alle nieuwkomers tussen de vier en twaalf jaar oud binnen het samenwerkingsverband 28.04 aangemeld worden bij de coördinator.

De vier- en vijfjarigen worden via de coördinator op een reguliere school geplaatst in hun woonplaats. De overige kinderen worden aangemeld bij de Taalklas op CBS de Hoeksteen.

Een leerling wordt ingeschreven na een intakegesprek met de ib-er en de ouders/verzorgers van de leerling. Tijdens dit gesprek wordt zoveel mogelijk informatie gevraagd over de schoolloopbaan van de leerling in het land van herkomst en AZC school. De intern begeleider legt zo duidelijk mogelijk uit wat de aanpak en de routines van de Taalklas en de school zijn. De ouders en kinderen krijgen een rondleiding door de school en gaan kennismaken in de Taalklas met de leerkracht, onderwijsassistent en de leerlingen. De leerkracht laat de werkwijze zien.

De ouders vullen het inschrijfformulier in. De administratie voert de gegevens van het aanmeldformulier in Parnassys in. De ib'er draagt relevante achtergrondinformatie aan de leerkracht over, die deze

informatie opneemt in ParnasSys.

Vluchtelingenwerk regelt, indien nodig, het vervoer van de leerling.

3.4 Duur van de opvang

De Taalklas biedt, afhankelijk van de bekostiging, een basisarrangement van maximaal anderhalf tot twee jaar. De doelgroep is heel gedifferentieerd, de beginsituatie en leermogelijkheden verschillen sterk per leerling.

Het streven is dat leerlingen na één tot anderhalf jaar in de Taalklas doorstromen naar een reguliere basisschool groep. Voor sommige leerlingen is echter nadrukkelijk een volledig tweede jaar in de Taalklas van belang. Binnen de Taalklas is daarom voor een specifieke groep leerlingen een tweede Taalklas Jaar mogelijk gemaakt, waarbij moet worden aangetekend dat de bekostiging vanuit de rijksbekostiging voor dat tweede Taalklas Jaar onvoldoende is. In grote lijnen geldt dat dit tweede jaar aangeboden moet worden aan leerlingen die na één jaar Taalklas eigenlijk in groep 5 tot en met 8 van de reguliere basisschool moeten worden geplaatst. Of een leerling daadwerkelijk aan een tweede jaar deel mag nemen wordt per leerling beoordeeld. Argumenten om een leerling deel te laten nemen zijn dat:

1. Leerlingen in deze leeftijdscategorie vaak op een te laag taalniveau functioneren om goed met de andere leerlingen in een jaargroep mee te kunnen komen. Het past niet elke groep van een ontvangende basisschool om leerlingen, die een extra niveau aan de reeds bestaande niveaus van de groep toevoegen, te ontvangen en daarbij goed en passend onderwijs te blijven bieden. Het is bovendien niet in alle scholen mogelijk om dit op een andere manier te organiseren.
2. Deze leerlingen dermate grote problemen op sociaal-emotioneel gebied vertonen, dat zij niet passen in de qua niveau en leeftijd gewenste groep van een ontvangende basisschool. Als zij bij de ontvangende school worden overvraagd gaan zij, door hun, soms traumatische, achtergrond, sterker ongewenst gedrag vertonen. Na nog een jaar Taalklas zijn zij verder en functioneren zij beter op het niveau van de ontvangende groep, zodat dit minder hun gedrag zal beïnvloeden.
3. Sommige leerlingen (een groot deel van) hun eerste Taalklas Jaar niet op De Hoeksteen, maar veelal versnipperd bij verschillende AZC-scholen hebben gevolgd, of helemaal geen onderwijs hebben genoten.
4. Het niet voor alle leerlingen wenselijk is dat zij op een willekeurig moment in het schooljaar in een nieuwe groep starten die al halverwege de leerstof van dat jaar is.

Het doel van het aanbieden van een tweede jaar in de Taalklas aan deze leerlingen is dat zij vervolgens een betere overstap kunnen maken naar de ontvangende basisschool of het Voortgezet Onderwijs. Bovenstaande problemen moeten worden voorkomen.

De doelgroep van de Taalklas, die toch al een kwetsbare groep is, mag niet de dupe worden van bovengenoemde problematiek. Genoemde punten zijn tevens de selectiecriteria voor deelname aan het tweede Taalklasjaar. De coördinator van de Taalklas bepaalt per leerling of hij in aanmerking komt voor dit tweede jaar, of dat hij wordt geplaatst op een andere reguliere basisschool. Dit gebeurt in overleg met de school die de leerling op termijn gaat ontvangen.

3.5 Uitstroom en nazorg

Bij de uitstroom vindt een gesprek plaats met de ouders. In dit gesprek worden ook de resultaten van de toetsen besproken vanuit het leerlingvolgsysteem (Driedeepus.) De keuze van de basisschool wordt bepaald.

Het uitstroom dossier bevat:

- toetsresultaten en observatiegegevens over het actief taalgebruik
- een algemene indruk over relatie, autonomie en werkhouding
- overzicht van de aangeboden leerstof
- handelingsadviezen over vervolg aanpak
- achtergrond

- eventuele externe hulp

Indien nodig wordt het gesprek gehouden op de ontvangende school. De ontvangende school wordt na 2 maanden benaderd voor een terugkoppeling over het functioneren en welbevinden.

Criteria uitstroom:

Een leerling mag naar een reguliere basisschool uitstromen wanneer hij voldoet aan de volgende voorwaarden:

- De toetsen van Wereld vol Woorden zijn behaald.
- Hij zich op een positieve manier staande kan houden in de groep.
- Hij op rekengebied niet meer dan één jaar achter loopt op het niveau van de groep waarin hij geplaatst wordt waarbij er gekeken wordt naar de resultaten van de methodegebonden toetsen.
- Hij op spellinggebied niet meer dan één jaar achter loopt op het niveau van de groep waarin hij geplaatst wordt waarbij er gekeken wordt naar de resultaten van de methodegebonden toetsen.
- Hij op technisch lezen gebied niet meer dan één jaar achter loopt op het niveau van de groep waarin hij geplaatst wordt waarbij er gekeken wordt naar het behaalde resultaat van de AVI-toets.
- Bij leerlingen van tien jaar en ouder kan hiervan worden afgeweken als zij in het land van herkomst geen onderwijs hebben gevolgd en zij in de taalklas op het niveau van begin groep drie starten.

3.6 Klachtenprocedure

Mensen kunnen met hun klacht altijd terecht bij de groepsleerkracht en de directeur van de school. Zijn ze niet tevreden over de wijze waarop de school de klacht heeft afgehandeld dan kunnen ze hun klacht bespreken met de vertrouwenspersoon binnen de school of van de stichting waar de school onder ressorteert. Meer informatie is te vinden op de website van De Hoeksteen, pagina

[Informatie/Jaarverslag, procedures en protocollen](#) of op <https://csgdewaard.nl/over-de-waard/organisatie/klachtenprocedure> .

4. Samenwerking

4.1 Ouders

Voor de ouders is er een belangrijke rol weggelegd wat betreft het leren van de taal voor henzelf en hun kind. Om dit zo goed mogelijk te ondersteunen proberen de Taalklasleerkrachten de opvoedingssituatie van een gezin goed in te schatten en daar op aan te sluiten.

Bij de contacten met ouders houden we rekening met de vaak beperkte taalvaardigheid en leerlingen. Zij worden 10 weken na de start van een leerling uitgenodigd voor een gesprek. Daarnaast zijn er de reguliere oudergesprekken.

Voor veel ouders van statushouders blijkt het lastig om hun kinderen te ondersteunen bij het leren, aangezien zij soms zelf ook nauwelijks onderwijs hebben genoten.

De ouders worden via gesprekken, informatieochtenden, mailings en schoolwerk in de portfolio's zoveel mogelijk betrokken bij het onderwijsaanbod en de ontwikkeling van hun kind(eren). Waar kan nodigen we ouders ook uit bij vieringen, of tentoonstellingen.

4.2 Scholen

Om de doorstroom goed te laten aansluiten bij de vervolgscholen moet is er veel bekendheid gegeven aan het werk van de Taalklas en de wijze waarop zij functioneert. Ontvangende scholen moeten weten wat de onderwijsbehoeften zijn van de leerlingen die uitstromen en daarop een passend aanbod kunnen maken.

De taalklasleerkracht onderhoudt contact met de scholen waar de leerlingen geplaatst zijn, zodat er goed zicht is op het vervolgonderwijs van deze leerlingen. Bij het samenwerkingsverband is ondersteuning aan te vragen voor de begeleiding van NT2-leerlingen in het reguliere onderwijs.

4.3 Schoolmaatschappelijk Werk

De SMW-er heeft een belangrijke brugfunctie tussen school en Jeugdzorg. Daarnaast is er ook een rol naar de ouders.

Bij terugkerende zorgen over een leerling op het gebied van de sociaal-emotionele ontwikkeling neemt de leerkracht, na dit besproken te hebben met de ouders, contact op met de SMW-er.

Afhankelijk van de geuite zorgen wordt er gekozen voor het volgende traject:

- De SMW-er geeft mondeling/schriftelijk advies aan de leerkrachten. De leerkrachten brengen de ouders hiervan op de hoogte.
- De SMW-er observeert de betreffende leerling in de klas. N.a.v. observatie vindt er een gesprek plaats met de leerkracht en met de ouders van de leerling.
- De SMW-er werkt een vervolgplan uit: ze voert gesprekken met de leerling of ze verwijst de leerling naar externe hulp.

De SMW-er kan ook aansluiten bij een overleg met het SMV.

4.4 Schoolarts

De leerkracht van de school meldt de leerlingen aan bij de jeugdverpleegkundige. Zij brengt de betreffende schoolartsen op de hoogte. De ouders ontvangen een oproep voor vaccinatie.

4.5 Overige externe (zorg)partners

Motoriek

- Wanneer een leerling motorische problemen heeft die hem belemmeren in zijn ontwikkeling wordt hij doorverwezen naar fysiotherapie.

Logopedie

- Wanneer een leerling een technisch probleem heeft zoals slissen, een klank niet kunnen uitspreken mag hij zo snel mogelijk worden doorverwezen naar logopedie.

- Een leerling bij wie de taalontwikkeling langzaam verloopt mag pas worden verwezen als hij een jaar op school zit.

De leerkracht bespreekt de noodzaak van fysiotherapie of logopedie met de ouders van de betreffende leerling. Indien nodig schrijft de leerkracht een brief naar de huisarts waarin uitgelegd wordt waarom er een verwijzing nodig is. De ouders nemen deze brief mee naar de huisarts. Als de ouders een verwijfsbrief hebben gekregen, geeft de leerkracht hen de naam en het telefoonnummer van een fysiotherapeut/logopedist in de buurt. De ouders maken, indien nodig m.b.v. vrijwilliger Vluchtelingenwerk, een afspraak.

Bijlagen

Bijlage 1 Intaketoetsen en niveaubepaling

Bijlage 2 Oudergesprekken

Bijlage 3 Toetsen in de taalklas

Bijlage 1 Intake toetsing & Niveaubepaling

Bij binnenkomst heeft de leerkracht 4 weken de tijd om de nieuwe leerling te observeren, te toetsen en om de leerling in het LVS Driedeepplus toe te voegen. De leerling wordt op niveau, achtergrond en leeftijd aan een leerlijn gekoppeld.

Mondeling Nederlands

1. Toetsen Wereld vol Woorden: Norm passief 40, actief 35. Wanneer een leerling de toets van Wereld vol Woorden Cursus 1 behaalt, wordt hij doorgetoetst. Daarna kan hij afhankelijk van het toetsresultaat starten in cursus 2, 3 of 4.

Lezen

1. Veilig Leren Lezen - letterkennis: Bij de intake worden de toetsen 'letterkennis en woordleestoets' van de kernen 1 t/m 6 van Veilig Leren Lezen afgenomen. Per kern wordt bekeken of het kind deze toets behaalt. Wanneer een kind de toets behaalt, wordt er doorgetoetst (volgende kern). Zo wordt de kern bepaald waarop de leerling uitvalt. De kern waarop de leerling uitvalt, is de kern waarin wordt gestart met lezen.
2. AVI en DMT leerkrachten nemen toets af, als een kind alle woorden en letters van de kernen t/m 6 beheerst.

Rekenen

1. WIG 5: Afhankelijk of en hoeveel jaren een leerling in het land van herkomst onderwijs heeft genoten nemen we de methodegebonden toets af om het niveau van de leerling te bepalen. Bij het behalen van de toetsnorm toetsen we door om het niveau te bepalen welke onderdelen van rekenen de leerling al beheerst. Hierbij mag tijd niet de leidende factor zijn. Daarna wordt de leerling ingedeeld op niveau.

Bijlage 2 - Oudergesprekken

Startgesprek

Bij de aanmelding vindt een gesprek plaats met ouders en wordt informatie verzameld van de vorige school(indien aanwezig).

Tijdens dit gesprek wordt verdere informatie verzameld over de voorgeschiedenis van de leerling en worden belemmerende en protectieve factoren in beeld gebracht. Dit wordt besproken met de leerkracht en ingevuld in Parnassys.

Tussentijdse (mondelijke) rapportage

De resultaten van leerlingen worden besproken tijdens de oudergesprekken, volgens dezelfde cyclus als de reguliere groepen. Indien nodig worden ouders tussentijds uitgenodigd om de voortgang te bespreken. Tijdens het oudergesprek worden de sociaal-emotionele ontwikkeling en de behaalde toetsresultaten van de leerlijn van de leerling besproken.

We leggen huisbezoeken af als daar een aanleiding toe is.

We starten na de eerste toetsronde met oudergesprekken op school. De leerkracht neemt ook contact op met de hulpverleners van vluchtelingen werk om te vragen of de afspraken zijn begrepen.

Oudergesprek bij uitstroom

Uiterlijk in de 1e week na het behalen van de norm van toets cursus 4 'Wereld vol Woorden' wordt er door de leerkracht contact opgenomen met ouders over het vervolgonderwijs van de leerling. De ouders spreken hun voorkeur uit voor een school in hun eigen woonplaats. De leerkracht neemt contact op met de betreffende school en overlegt of plaatsing mogelijk is waarbij er gekeken dient te worden naar groepsgrootte, groep zwaarte en inzet extra hulp. Als een leerling geplaatst kan worden, nemen de ouders contact met de school op om hun kind in te schrijven.

Afhankelijk van het taalniveau van de ouders kan er een tolk worden ingezet tijdens de oudergesprekken via TVcN telefoonnummer: 088-2555222 Klantnummer: 118380

Bijlage 3 - Toetsen taalklas

Zie bijlage: Toetsoverzicht

1. Wereld vol Woorden – receptieve en productieve woordenschat: Na 8 weken volgt een herhalingsweek, waarna de toetsweek volgt. De groepsleerkracht neemt zelf deze toetsen af. Na cursus 1 wordt alleen de receptieve woordenschat getoetst. Na cursus 2 t/m 4 wordt zowel de receptieve als de productieve woordenschat getoetst. Beide toetsen bestaan uit 50 opgaven. De norm voor de receptieve toets is minimaal 40 goed en voor de productieve toets minimaal 35 goed. Bij een geringe afwijking van de norm wordt in overleg met de IB-ers bepaald of de leerling doorgaat naar de volgende cursus, dit is mede afhankelijk van de nieuwe groepsindeling. Alle toetsgegevens worden doorgenomen met de intern begeleiders waarna zij een nieuwe indeling zullen maken. Er wordt geprobeerd om de leerlingen zoveel mogelijk in dezelfde groep te houden.
2. DMT en AVI toets: Afname vindt plaats in de 9e week van elke cursusperiode. Alle leerlingen die kern 6 of hoger hebben afgerond, worden AVI/DMT getoetst. De leerkracht neemt de toetsen af. Voor de niveaubepaling kunnen de resultaten worden ingevoerd in Driedeepus. Bij de leerlingen die 'Wereld vol Woorden' hebben afgerond worden de toetsresultaten in Parnassys ingevoerd.
3. Overige methodeonafhankelijke toetsen
 - Na 10, 20, 30 en 40 weken worden de volgende methode onafhankelijke toetsen afgenomen, mits het taalniveau intussen toereikend is om de toets te kunnen maken:
 - CITO AVI
 - CITO DMT
 - DLE Hoofdrekenen
 - CITO Rekenen/Wiskunde
 - CITO Spelling
 - CITO Begrijpend lezen
4. Technisch lezen en nederlandse taal:
 - Toetsen Veilig leren lezen (groep 3 leesniveau): Na elk van de kernen 1 t/m 6 van VLL wordt door de leerkracht de toets van de desbetreffende kern afgenomen..
 - Herfstsignalering: Na kern 3 van VLL. De leerkracht neemt de toetsen af. Toetsing geldt alleen voor leerlingen met leesniveau groep 3 en wanneer leerlingen onvoldoende scores op de controletaken of moeite hebben met de auditieve analyse en/of synthese.
 - Wintersignalering: Na kern 6 van VLL. De leerkracht neemt de toetsen af. Toetsing geldt alleen voor leerlingen met leesniveau groep 3 en wanneer leerlingen onvoldoende scores op de controletaken of moeite hebben met de auditieve analyse en/of synthese.
 - Lentesignalering: Na kern 8 van VLL. De leerkracht neemt de toetsen af. Toetsing geldt alleen voor leerlingen met leesniveau groep 3.
 - Eindsignalering: Na kern 11 van VLL. De leerkracht neemt de toetsen af. Toetsing geldt alleen voor leerlingen met leesniveau groep 3
5. Rekenen: Doortoetsen met behulp van methodegebonden toetsen: wanneer blijkt dat een leerling de stof goed beheerst, wordt de eerstvolgende toets afgenomen. Wanneer een leerling 80% of meer van de opgaven goed heeft, wordt de volgende toets afgenomen. Er wordt doorgetoetst tot een leerling minder dan 80% van de opgaven goed heeft gemaakt, de leerling gaat werken in het blok van de betreffende toets.